

Lotynų kalbos ir Antikos kultūros olimpiada, 2018 m., rajono (miesto) etapas

**Lietuvos mokinių lotynų kalbos ir Antikos kultūros olimpiada
2018 m.**

Pirmus–antrus metus besimokantiems moksleiviams

Rajono (miesto) etapas

Užduočių atlikimo laikas 2 val.

mokykla (gimnazija)

dalyvio vardas, pavardė

Maksimalus taškų skaičius 81

Vertinimas:

I UŽDUOTIS. Pabraukite teisingą lotynišką sakinio variantą.

I. Kuris iš šių posakių reiškia „Tebūnie šviesa“:

- 1) Fiat lux.
- 2) Fiet lux.
- 3) Fiat lux, et lux fit.
- 4) Fit lux.

II. Kuris iš šių posakių reiškia „Pabaiga apvainikuoja darbą“:

- 1) Finem coronat opus.
- 2) Finis coronat opus.
- 3) Finis coronat operum.
- 4) Fine coronat opere.

III. Kuris iš šių posakių reiškia „Tiek nuomonių, kiek galvų“:

- 1) Tot sententias, quot capitas.
- 2) Tot sententiae, quot caput.
- 3) Tot sententiae, quot capita.
- 4) Tot sententia, quot capitum.

Suma:

Vertinimas: Už kiekvieną teisingą atsakymą 1 taškas (daugiausia 3).

II UŽDUOTIS. Parinkę teisingą variantą, įrašykite į sakinį trūkstantus žodžius.

1. Roma _____ saeculo octavo ante Christum condita est. (*Roma buvo įkurta Romulo aštuntame amžiuje prieš Kristų*)
a) Romuli b) a Romulo c) ad Romulum d) Romulo
2. Itaque Romani Romulum _____ appellaverunt. (*Todėl romėnai Romulą vadino tėvynės tėvu.*)
a) pater patriae b) patris patriae c) patrem patriae d) patre patriae
3. Medicis magnus numerus _____ notus est. (*Gydytojams yra žinomas didelis skaičius ligų.*)
a) morbi b) morborum c) morbus d) morbos
4. _____, clarissimo oratori Romano, plenus nomen erat Marcus Tullius Cicero. (*Cicerono, garsiausio romėnų oratoriaus pilnas vardas buvo Markas Tulijus Ciceronas.*)
a) Ciceronis b) Ciceronem c) Ciceroni d) Cicerone
5. Serpentes, _____ Hera misit, parvum Herculem devorare debebant. (*serpens, serpentis m, f*) (*Gyvatės, kurias pasiuntė Hera, turėjo suryti mažą Heraklį.*)
a) qui b) quem c) quos d) quae
6. Amphitheatrum nunc Collosseum appellatum ab imperatore Vespasiano _____. (*Amfiteatras, dabar vadinamas Koliziejumi, buvo pastatytas imperatoriaus Vespasijano.*)
i. aedificatum est b) aedificatus est c) aedificatus erat d) aedificatur
7. C. Iulius Caesar _____ curiam Iuliam aedificavit. (*Gajus Julijus Cezaris Romos forume pastatė Julijaus kuriją*)
i. in forum Romanum b) fori Romani c) in foro Romano d) forum Romanum

Vertinimas: Už kiekvieną teisingą atsakymą 1 taškas (daugiausia 7).

Suma:

III UŽDUOTIS. Parašykite šiuos posakius daugiskaita, pvz. Tabula rasa – Tabulae rasae:

Singularis	Pluralis
Terra incognita.	
Cogito, ergo sum.	
Lupus in fabulā.	
Amicus verus rara est avis.	
Imperium summum.	
Rex viva lex.	

Vertinimas: Už kiekvieną teisingai pakeistą posakį 1 taškas (daugiausia 6).

Suma:

IV UŽDUOTIS

Parašykite pateiktų veiksmažodžių bendratis (*infinitivus praesentis activi*) ir išverskite duotas formas:

	Vertimas	Bendratis
narrabam	pasakodavau	narrare
defendis		
putat		
scitis		
scribite		
docebo		
occupabant		
finīte		
ornamus		
da		
disco		

Vertinimas: Už kiekvieną teisingai parašytą bendratį 0,5 taško, už kiekvieną teisingai išverstą formą 0,5 taško (daugiausia 10).

Suma:

V UŽDUOTIS

Skliausteliuose pateiktą veiksmažodį įrašykite į sakinį, derindami pagal asmenį ir skaičių.

Pavyzdys: (Ego) vos _____ (vidēre), ad vos _____ (venire), vobis de mē _____ (narrare). (Ego) vos video, ad vos venio, vobis de mē narro.

1. (Tu) nos _____ (vidēre) et _____ (gaudēre), ad nos _____ (venire) et nos _____ (salutare).
2. (Nos) in aulā _____ (sedēre) et _____ (discere).
3. Cornelia me in aulā non _____ (vidēre), ad me non _____ (venire), sed _____ (sedēre) et _____ (discere).
4. Puellae libenter in aulam _____ (venire), in aulā _____ (sedēre), _____ (scribere) epistulam amicae et de sē _____ (narrare).
5. Cornelia, _____ (venire), et nobis de tē _____ (narrare)!
6. Puellae, _____ (sedēre), _____ (discere)!

Vertinimas: Už kiekvieną teisingai įrašytą žodį 0,5 taško (daugiausia 8 taškai).

Suma:

VI UŽDUOTIS

Suderinkite duotą daiktavardžio formą su atitinkamu skaitvardžiu.

A.1. lectionem _____	a) duabus	B. 1. verba _____	a) tribus
2. lectionis _____	b) duarum	2. verbi _____	b) uni
3. lectionum _____	c) duas	3. verbum _____	c) trium
4. lectione _____	d) unam	4. verbis _____	d) duo
5. lectionibus _____	e) unā	5. verbo _____	e) unius
6. lectiones _____	f) unīus	6. verborum _____	f) unum

Vertinimas: Už kiekvieną teisingai įrašytą raidę 1 taškas (daugiausia 12 taškų).

Suma:

VII UŽDUOTIS. Iškelkite klausimą paryškintajam žodžiui; naudokite klausiamuosius įvardžius *quis, quid* (reikiamu linksniu), *quando, ubi (quo loco)*?

Pavyzdys: Puella magistram videt. – Quis magistram videt?

- 1) Magistra **fabulam** narrat. _____
- 2) Primum theatrum antiquum Athenis **saeculo sexto** aedificatum est. _____
- 3) **Graeciae** multa debemus. _____
- 4) **De philosophis antiquis** narratis. _____
- 5) Mater **filium suum** legere docet. _____
- 6) Roma condita est **in sinistra ripa fluvii Tiberis**. _____
- 7) **Cicero** clarissimus orator a Romanis putabatur. _____
- 8) **Bello Punico tertio** Romani Cathaginem vicērunt et delevērunt. _____

Vertinimas: Už kiekvieną teisingai sudarytą klausimą 1 taškas (daugiausia 8).

Suma:

VIII UŽDUOTIS. Atsakykite į klausimus, prirašydami atitinkamo atsakymo raidę.

1. Quis fuit Democritus?
2. Quis fuit Seneca?
3. Quis fuit dux Graecorum in bello Troiano?
4. Quis fuit Paris?
5. Quis scripsit *Metamorphoses*?
6. Quae fuit uxor Ulixis?
7. Quamdiu gestum est bellum Troianum?
8. Quis Prometheum vinculis liberavit?
9. Quis fuit Orpheus?
10. Ubi est Circus Maximus?

Atsakymai: a) Agamemnon; b) Penelope; c) Filius Musae Calliopae; d) Romae; e) praeclarus philosophus Graecus; f) filius regis Troianorum; g) scriptor Romanus, qui *Epistulas ad Lucilium* scripsit; h) poeta celeberrimus Romanus Ovidius; i) Hercules; j) decem annos.

Vertinimas: Už kiekvieną teisingą atsakymą po 0,5 taško (daugiausia 5 taškai).

Suma:

IX UŽDUOTIS. Pažymėkite teisingą atsakymą:

1. Kuris iš šių mitinių personažų yra vėjų valdovas, padėjęs Odisejui kelionėje:
a) Borėjas b) Fobas c) Foibas d) Ajolas
2. Kurio žvėries galva ir kailis yra būdingi Heraklio atributai:
a) liūto b) hidros c) šerno d) jaučio
3. Kas kovojo su persais Maratono mūšyje:
a) atėniečiai b) atėniečiai ir spartiečiai c) atėniečiai ir platajiečiai
4. Kokiu metru parašyta Homero poema *Odiseja*:
a) pentametri; b) jambu; c) hegzametri; d) daktiliu
5. Kuris iš šių 7 pasaulio stebuklų stovėjo Aleksandrijoje:
a) Artemidės šventykla; b) Faro švyturys; c) Dzeuso skulptūra; d) Halikarnaso šventykla
6. Kuris iš šių graikų autorių kūrė tragedijas:
a) Aischilas b) Aristofanas c) Aisopas d) Achilas
7. Kur, pasak Plinijaus Vyresniojo, buvo išrastas pergamentas?
a) Atėnuose b) Aleksandrijoje c) Romoje d) Pergame
8. Kaip vadinosi pagrindinė romėniško miesto aikštė:
a) agora b) palestra c) polis d) forumas
9. Kuris iš šių lotyniškų žodžių reiškia rašalą:
a) pergamentum b) atramentum c) calamus d) terpentinum
10. Kuris iš šių romėnų pareigūnų turėjo aukščiausią valdžią:
a) pretorius b) konsulas c) edilas d) magistratas

Suma:

Vertinimas: Už kiekvieną teisingą atsakymą 1 taškas (daugiausia 10 taškų).

X UŽDUOTIS. Perskaite veikalų ištraukas, nurodykite jų autorių, kūrinio pavadinimą ir apie kokį mitinį herojų arba istorinę asmenybę čia kalbama.

1. O laikai! O papročiai! Senatas visa tai supranta, konsulas mato, o šis vis tiek gyvena. Gyvena? Dar daugiau, ateina į senatą, dalyvauja svarstant valstybės reikalus, įsižiūri ir tarsi paženkliną akimis tuos iš mūsų, kuriuos ketina nužudyti. O mes, drąsūs vyrai, atrodo, padedame respublikai tuo, kad sugebame išsisukti nuo jo įniršio ir ginklo. (Vertė Eugenija Ulčinaitė)

Autorius:

Kūrinio pavadinimas:

Herojus:

2. Sūnui atsakė tuomet Tetidė, raudodama gailiai:

„Kam auginau, vaikelį, tavo aš, vargū pagimdžius?

O, kad be sielvarto nūn, be ašarų leistumei laiką

Čia prie laivų, kai mirtis tau arti ir dienos neilgos!

Mirti – žadėta jaunam ir širdgėlą kęsti kaip niekam.

Negandui vien tavo pagimdžiau aš rūmuos aukštuosiuos.

Taigi nors žodžio užtart prieš Dzeusą, perkūnų valdovą,

Eisiu sniegu padabintan Olimpan, gal bus maloningas.

Tu čia, prie savo greitųjų laivų atsisėdęs patogiai,

Rūstauki prieš achajus ir visai pasitrauki iš karo. (Vertė Antanas Dambrauskas)

Autorius:

Kūrinio pavadinimas:

Herojus:

3. Vyra pagarbink, Mūza, prityrusį vargo didžiausio,

Ilgamet jūroje vargusį, šventąją Troją sugriovus.

Daugio žmonių jisai matė tvirtoves ir būdą pažino,

Daugel jis jūroj nelaimių prityrė ir skausmo širdingo,

Gelbėdamas savo gyvybę ir savo draugų sugrižimą.

Betgi, deja, neįstengė jis jųjų išgelbėti, vargšas:

Patys savu kvailumu užsitraukė jie pragaištį baisią. (Vertė Jeronimas Ralys)

Autorius:

Kūrinio pavadinimas:

Herojus:

4. Žygį apgiedu ir vyrą, kuris iš Trojos pakrančių,

Bėgdamas nuo lemties, Italijon kitkart atvyko,

Ten, kur Lavinijaus krantas. Ilgai jį žemynuos ir jūroj

Blaškę galybę dievų dėl pykčio kerštingos Junonės.

Daug ir kariaudamas jis iškentėjo, kol, miestą įkūręs,

Lacijun Trojos dievus atgabeno. (Vertė Antanas Dambrauskas)

Autorius:

Kūrinio pavadinimas:

Herojus:

Vertinimas: Už kiekvieną teisingą atsakymą 1 taškas (daugiausia 12).

Suma: